

Årsrapport 2019

NHS år 2019

NHS är ett samarbetsorgan för ömsesidigt lärande och förståelse mellan hörselskadades organisationer i Norden. NHS fungerar som ett forum för koordinering av nordiska synpunkter i förhållande till arbetet med hörselskadades intressen i Europa.

I samarbetskommittén ingår hörselskadades centralorganisationer från de nordiska länderna. NHS söker gemensamma ståndpunkter för att påverka beslutsfattare, företag och andra relevanta aktörer att ta hänsyn till hörselskadades behov i frågor som är angelägna för Nordens hörselskadade. NHS återkommande möten är viktiga plattformar för utbyte av erfarenheter.

NHS följer också med vad som händer inom hörselområdet både inom Europa och globalt. European Federation of Hard of Hearing People (EFHOH) och International Federation of Hard of Hearing People (IFHOH) är viktiga forum i det internationella intressepolitiska arbetet.

Genom EFHOH är NHS medlemsorganisationer (som är EFHOH och IFHOH-medlemmar) med i European Disability Forum (EDF) och genom IFHOH i International Disability Alliance (IDA).

Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitté har följande 8 medlemsorganisationer.

Felagid fyrri hoyribrekad í Færoyum (Färöarna), Heyrnarhjálp (Island), Høreforeningen (Danmark), Hørselshemmedes Landsforbund - HLF (Norge), Hörselskadades Riksförbund - HRF (Sverige), Hörselförbundet rf (Finland), Kuuloliitto ry (Finland), Svenska hörsselförbundet rf (Finland).

Inom Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitté har följande möten hållits under år 2019:

- Ledarmöte den 20. mars i København
- Årsmöte och temadag den 29.-30.08.2019 i København, Blekinge Boulevard 2.
- Kanslichefsmöte i Sverige 31. Oktober 2019, Isafjordsgatan 30B, 164 40 Kista.

Ekonomi 2019

Hørselhemmedes Landsforbund (HLF, Norge) sköter ekonomihanteringen i sex år från och med 1.1.2016. Medlemsavgiften är kr 10.000,- som fast beløp samt kr 2 SEK per medlem. Den intressepolitiska sekreterartjänsten och ekonomiansvariges resekostnader finansieras genom NHS budget. För att säkerställa närvaro från alla nordiska länderna på alla NHS-möten ersätts resekostnaderna för två personer för års- och ledarmötet och en person för kanslichefsmötet. Revision görs av det land som står följande i tur att vara ordförande. Høreforeningen har granskat NHS' räkenskaper för perioden 1.1–31.12.2016, fra 1.1-31.12.2017, 1.1-31.12.2018 och 1.1-31.12.2019. Möteskostnadernas för årsmötet gikk noe over budsjett. Møteskostnaderna for ledermøtet og kanslichefmøtet har vært noe mindre enn det som ble budsjettet.

NHS intäkter består utöver medlemsavgiften av ett bidrag ur Nordiskt Välfärdscenters (NVC) stödordning för nordiska möten och var på kr 37 686 Nok. NVC har strammet inn i forhold til fordeling av midler så vi får litt mindre varje år. Medlemsinntektene i år 2019 ble på 251.109,- Nok. Disse inntektene vil øke i 2020 grunnet enighet om en ny medlemskontingentsats.

NHS sitt regnskap for år 2019 gir et underskudd på 67.971,- NOK. I budsjettet var det lagt opp til et underskudd på kr 41.768,- Nok. Det ble noe høyere kostnad over årsmøtet samt at medlemsinntektene var litt lavere.

All egenkapital er nå brukt opp og vi går inn i år 2020 med – 3.887,- Nok

Årsmötet 2019

NHS årsmöte är det högsta beslutande organet i det nordiska hörselsamarbetet. På årsmötet som hölls den 29.08.-01.09.2019 i København, deltog 18 personer från NHS 7 av 8 medlemsorganisationer. Færøyene hadde ikke mulighet til deltagelse denne gangen. Bokslutet för år 2018 och budget för 2019 och 2020 godkändes. Föregående års verksamhet redogjordes och mötet godkände planerna för den fortsatta verksamheten.

Beslut på NHS årsmöte:

- NHS fortsetter sitt interessepolitiske påvirkningsarbeid opp mot Nordisk Råds institusjoner samt inngår samhandling med EFHOH for mer påvirkningsarbeid inn mot EU-systemet. NHS-formannskap kommer tilbake med forslag til, hvordan samhandling med EFHOH kan være.
- NHS må få organisert en utredning rundt blant annet:
 - Hva har Nordisk Råd besluttet innen hørselsfeltet seneste år?
 - Hva har EU besluttet innen hørselsfeltet de seneste år?
 - Finansieringsmuligheter inn i EU systemet
- Medlemskontingent. Fastbeløp på kr 10.000,- pr organisasjon samt kr 2 pr medlem. Foreningen Hørselstjenst følger Svenska Hörselsforbundet medlemskontingent.

Ønskelig å jobbe videre med og prioritere følgende arbeidsområder:

- NHS strategi
- NHS organisering.
- NHS målsetninger.
- NHS fremtidige strategi i Norden og i Europa.
- Workshops hvor NHS ser på egen organisering og strategi.
 - Innspill fra andre internasjonale org.
 - Invitere inn relevante organisasjoner

Temadager 2019

NHS – Interessepolitisk Seminar i forkant av årsmøtet.

Torsdag 29.08

Forskning og Utvikling av høreteknologi

Møte og samtaler på Eriksholm Research Centre.

Eriksholm Research Centre er et forskningssenter innenn høreapparatteknologi og eies av selskapet Oticon. Her forskes det på, det utvikle og testes ut høreapparat og annet hørselsteknisk utstyr. For de nordiske hørselsorganisasjonene i NHS var dette et viktig og spennende møte.

NHS – Interessepolitisk Seminar i forkant av årsmøtet.

- a) "Hørselsteknisk utvikling og oppfølging støtte/tilbud til de berørte "
- b) Hørselshemmede i yrkesaktiv alder – Stående i arbeid lengst mulig.
- c) Rettigheter, Utvikling, behandling/rehabilitering og mulighetsrom med en hørselshemming.

Underområder:

- Nye tilgange til tinnitus-behandling,
- Resultater fra BEAR-forskningsprosjektet,
- Sammenheng mellom demens og høretab,

Følgende områder ble presentert og i etterkant av innleggene diskutert:

Innlegg:

Tinnitus:

Susanne Nemholt (PhD, audiologopæd., forsker i barn og tinnitus) et oplæg om omfanget af problemer med tinnitus blandt børn baseret på hendes phd og resultaterne.

https://journals.lww.com/ear-hearing/Abstract/publishahead/A_Cross_Sectional_Study_of_the_Prevalence_and_Prevalence_of_Progressive_Tinnitus_in_Children_With_Hearing_Impairment_98770.aspx

Forskning på forekomsten av tinnitus og/eller hyperakusis (lydømføretighet) blant danske barn mellom 10-16 år.

Undersøkelsen må sies å være noe overraskende hvor den viser at over 23% av barn mellom 10-16 år har plagsom tinnitus.

I konklusjonen skrives det: Tinnitus og hyperakusis er vanlig hos barn, men utbredelse er avhengig av tinnitus-definisjoner.

Bare noen få barn er sterkt plaget av tinnitus. I tilfelle av hyperakusis kan barn utvise lyd unngåelsesatferd

Innlegg:

Hørselshemmede i yrkesaktiv alder – Stående i arbeid lengst mulig.

- HLF Briskeby Rehabilitering og Utadrettede Tjenester AS

Daglig Leder Inge Bossen Thorsen. HLF Briskeby rehabilitering og utadrettede tjenester as er del av et kompetansesenter for unge og voksne med hørselsrelaterte utfordringer. Gir veiledning, kurs og rehabilitering til personer med nedsatt hørsel, tinnitus, meniere, balanseutfordringer og cochleaimplantat (CI). Tilbyr også kompetanseheving av personer som jobber i tilknytning til disse gruppene.

- HLF Briskeby Rehabilitering og Utadrettede Tjenester AS sine avtaler med offentlige instanser.
 - Utdanningsdirektoratet
 - Målgruppe:
 - Hørselshemmede elever i videregående opplæring som baserer sin kommunikasjon på talespråk.
 - Arbeids- og velferdsdirektoratet (NAV).
 - Yrkesaktiv med nedsatt hørsel
 - Tinnitus
 - Meniere
 - CI – mens vi venter
 - Deg som har hatt CI en stund
 - Leve med nedsatt hørsel
 - Balansekurs
 - Oppfølgingskurs
 - Helse Sør-Øst
 - Avtale om spesialiserte rehabiliteringstjenester
 - Dagtilbud
 - Gruppetilbud for tinnitus og meniere 2 + 1 uke
 - Individuelt tilbud til CI-opererte (Rikshospitalet)
 - Pilot – svimmelhet og balanseutfordringer

Nordisk Råd /Nordisk Velferdssenter

Handlingsplan för nordiskt samarbete om funktionshinder 2018-22.

Universell utformning - delaktighet och demokrati

Maria Montefusco, Projektledare | Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder.

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Att stötta och stärka arbetet med nationellt genomförande och övervakning av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

HÅLLBAR UTVECKLING

Att genom universell utformning av olika miljöer stärka inkludering, främja jämlikhet samt motverka diskriminering av personer med funktionsnedsättning i det nordiska samhällets alla delar genom strategisk integrering av funktionshindersperspektiv i arbetet för hållbar utveckling.

FRI RÖRLIGHET

främja fri rörlighet gränshinder som särskilt drabbar personer med funktionsnedsättning.

Høreområdet i fremtiden – en styrket dansk indsats for borgere med høretab

v/ Søren Jakobsen, Programleder, Program for Høreområdet i fremtiden

Den nu tidligere danske regering har vedtaget et omfattende program for forbedret høreapparatsbehandling. Programmet skal give borgerne en nemmere vej gennem systemet samt sikre bedre kvalitet i høreapparatbehandlingen. Søren Jakobsen vil give en samlet præsentation af de 6 indsatsområder.

- lange ventetider til offentlig høreapparatbehandling
- Vanskelig for patienterne at navigere rundt i de tilbudte behandlingsmuligheder
- fines ikke nogen ensartet kvalitetskontrol
- Der kan være risiko for dobbelttroller, da ØNH-lægerne både kan anbefale og være privat selger av høreapparater.

6 initiativer som skal forbedre høreområdet

- 1: Prøving av ny model for digital visitation
- 2: Krav om oplysningsplikt hos de private
- 3: Nationale kvalitetskrav til høreapparatbehandlingen
- 4: Bedre kompetanse i høreapparatbehandlingen.
- 5: Kvalitetsdatabase på tvers av den offentlige og private sektor
- 6: Strammere regler for legers tilknytning til spesialforretningen med medisinsk utstyr.

NHS – Virksomhetsstrategi fra 2019

Bakgrunnsmateriale: Sak 9 under NHS sitt årsmøtet

- NHS – Virksomhetsstrategi

Samtalepunktene tok utgangspunkt i at Nordiska Hörselskadades Samarbeidskomite har stadfestet/vedtektfestet følgende:

Nordiske Hörselskadades Samarbetskommitté (NHS) et samarbeidsorgan for gjensidig læring og forståelse mellom hørselshemmedes organisasjoner i Norden. NHS skal også fungere som et forum for koordinering av nordiske synspunkter i forhold til arbeidet for hørselshemmedes interesser i Europa. Særlig viktig blir påvirkningsarbeidet i forhold til EU-systemet og bidra til at European

Federation of Hard of Hearing People blir et mer slagkraftig instrument for hørselshemmede i alle europeiske land.

Vurderinger som ble tatt opp var bl a som følger:

- Klarer NHS i stor nok grad å «koordinere nordiske synspunkter Europa»?
- Klarer NHS å drive «påvirkningsarbeid i forhold til EU-systemet»?
- Klarer NHS å bidra til at EFHOH blir mer slagkraftig?

Det ble imidlertid videre fastslått viktighetene av påvirkningsarbeidet opp i mot Nordisk Råd og gjennomslag for saker inn i: «Handlingsplan for nordisk samarbeid om hindringer for personer med funksjonsnedsettelse 2018–22». Hørselsorganisasjonene i NHS har også gjensidig respekt, viser solidaritet og samhandler godt seg i mellom.

Det NHS landene i denne sammenheng må bli enige om er:

Hva ønsker NHS med sitt arbeide i fremtiden og hva klarer NHS å få gjennomført?

- Erfaringsutveksling i mellom de nordiske landene.
- Koordinere nordiske synspunkter innen hørselsområdet og med det:
 - Påvirke nasjonale myndigheter
 - Påvirke Nordiske institusjoner
 - Påvirke EUs institusjoner

Det ble vetatt at:

NHS fortsetter sitt interessepolitiske påvirkningsarbeid opp mot Nordisk Råds institusjoner samt inngår samhandling med EFHOH for mer påvirkningsarbeid inn mot EU-systemet. NHS-formannskap kommer tilbake med forslag til, hvordan samhandling med EFHOH kan være.

NHS årsmøtet hadde en diskusjon rundt Auditiv verbal terapi

Auditiv verbal terapi er familiesentrert, tidlig intervensjon til foreldre som har småbarn med høreapparat eller cochleaimplantat (CI). Målet er å styrke foreldrenes kunnskap og gi dem strategier som de kan bruke i hverdagen for å stimulere barnets hørsel, lytting og talespråklige utvikling. Målet med dette er best mulig stimulering av barnets lytteferdigheter og talespråklig utvikling i et helhetlig perspektiv.

Barn trenger mer enn ord, de må også utvikle en forståelse av nyansene i talespråket som igjen har betydning for deres læring, mestring og sosiale ferdigheter; eksempelvis evnen til å forstå andres følelser, dele egne følelser, holde samtaler, og å få og beholde venner.

De fleste hørselshemmede er talespråklige, men å beherske språket kommer ikke av seg selv. En intensiv tale- og lyttetrening er nødvendig for at et barn skal kunne utvikle et så godt talespråk som mulig. Mangel på språkopplæring vil medføre en dårligere språkforståelse, utdanning og sosial interaksjon med andre. Vi vet at hørselshemmede barn og unge har et dårligere utgangspunkt når det kommer til læring og sosiale relasjoner

NHS interessepolitiska arbete år 2019

Det nordiska samarbeidet inom NHS fokuserar på interessepolitiska frågor. Målet är att arbeta med specifika intressepol. frågor på ett internationellt plan. Nyckelbegrepp inom nordiska hörselrör är tillgänglighet, rehabilitering och hjälpmedel, utbildning, standardisering, lagstiftning och prevention.

Möten och utlåtan

Under år 2019 fortsatte NHS ett aktivt påverkansarbete för att få hörselrör på den nordiska agendan.

- A) Det er fortsatt godt driv i det nordiske arbeidet for en enklere hverdag for hørselshemmede. I denne fasen jobber vi for å bedre:

- 1) **Menneskelige rettigheter.**
- 2) **Holdbar utvikling**
- 3) **Fri bevegelse.**

NHS har fokus på følgende påvirkningsområder opp mot Nordisk Råd:

1) Menneskelige rettigheter.

- a. «Gjennomføring av innsatser om blant annet sammenlignende statistikk og annen kunnskap, forum/møteplasser for erfaringsutbytte, en nordisk masterutdanning og et nordisk forskningsprogram i funksjonshinder/disability studies».
- b. **1.2: Prosjekt om urfolk og funksjonshinder**
HLF Norge jobber strukturert og prosjekterelatert mot de samiske miljøene i Norge. HLF inviterer NVC til samarbeid innen urbefolkningsarbeidet.
- c. **1.3 Prosjekt om barn og unges helse og deltagelse innen skole og fritid.**
NHS har invitert til samhandling/erfaringsutveksling med Nordisk Råd sett opp mot HLF Briskeby og hørselsfaglig kompetanse i NHS medlemsorganisasjoner

2) Holdbar utvikling

a. 2.2 Universell utformingning och tillgänglighet – delaktighet och demokrati.

NHS har invitert til samhandling sett opp mot kompetanseheving av ansatte innenfor hørselsfeltet i hele omsorgskjeden i kommunene eller ortene. Modell «Ringeriksprosjektet».

Genomföra en gemensam nordisk konferens på temat hørsel- og synnedsettning där syftet är att lyfta fram goda exempel.

3) Fri bevegelse.

a. 3.1 Funksjonshinderperspektiv i nordisk samarbeide om fri bevegelse.

NHS spilte inn følgende tidligere forslag og invitasjon til samhandling mellom oss: Unge mennesker i et utdanningsløp må få bedre hørselsteknisk tilrettelegging i skolene og i universitetene. Da mulighet lydutviklingsanlegg, mikrofoner, teleslynge og også skriveotolknng. Dette for blant annet å øke studentmobiliteten i Norden.

Møte Nordisk Ministerråd og Nordisk Minsterråd den 19. mars

Deltagere var:

Nordisk Ministerråd:

Christina Springfeldt

Nordisk Råd:

Line Karskov Jensen

Nordiska hörselskadades samarbetskommitté :

Sune Wadenheim, Tine Lyngholm,
Kolbrún Stefánsdóttir, Hjörtur H.
Jónsson, Berit Brørby og Roar Råken

Møtene gikk inn på følgende områder:

- Ta fram jämförbar statistik
- urfolk og funksjonshinder – Spesielt syn opp mot samiske miljøer.
- barn med hørselnedsättning och med intellektuell funktionsnedsättning
- Kompetanseheving av ansatte innenfor hørselsfeltet i hele omsorgskjeden i kommunene eller ortene. Modell «En Moderne Hørselomsorg».
- Genomföra en gemensam nordisk konferens på temat hørsel- og synnedsettning där syftet är att lyfta fram goda exempel.

NHS ble orientert om og mottok følgende rapport

- "Viden som virker i praksis" (Arni Pall Arnason).
Rapporten var god og vi ble bedt om å spille inn videre momenter til rapporten da fokuset var tilsvarende NHS sitt fokus innen funksjonshinderområdene.
Nordisk Råd viste også til en "side event" i FN nå til sommeren som vil ha fokus på samiske kvinner og deres situasjon.

Møte Nordisk råds plenum i Sveriges Riksdag 30. oktober 2019

Nordisk Råds Sesjon 71 Stockholm
29.-31. oktober 2019.

o Gjennomgang av: «Redegjørelse
om Nordiska Ministerrådets
samarbete om
funksjonshinder 2019».

- Politisk sett hadde NHS
påvirkningskraft i møtet, da innspill
fra NHS ble tatt opp som
spørsmål fra politisk hold i sesjonen
fra talerstolen. Spørsmålet gikk rundt
universell utforming og hva en
nordisk ville gjøre for å få en bedre
hverdag for Nordens
hørselshemmede.

Møte Nordisk Rådsmedlemmer - norske Stortinget 15. november

NHS (Nordiska Hørselskadades Samarbetskommitté)
fikk møte med Nina Sandberg, Jorodd Asphjell og
Stein Erik Lauvås i Stortingets delegasjon for
Nordisk råd.

NHS la her frem et såkalt medlemsforslag innen
hovedområdene Likestilling, Rettigheter og
Universell utforming. Samtalene var gode, og vi
var enige om noen justeringer på forslaget før ny
oversendelse. Et herlig og konstruktivt møte.

Deltagelse fra NHS: Interessepolitisk Sekretær Roar Råken
samt HLFs Senior Rådgiver Marte Oppedal Vale

EFHOH och IFHOH

NHS följer aktivt med de europeiska och internationella paraplyorganisationernas EFHOH och IFHOH arbete.

Årsmøtet til EFHOH AGM 2019

Det var et årsmøte som gikk på det jevne uten den helt store debatten, men det var stor positivitet i hele møtet.

Vi var igjennom som seg hør og bør:

- Regnskap for 2018
- Årsberetning 2018
- Strategiplan 2016-2020
- Handlingsplan 2018-2019
- Budsjett

Vedrørende økonomien i EFHOH:

- Inntektene og kostnadene balanser godt og budsjett / regnskap er forholdsvis lave. Det er ikke en organisasjon med stor økonomi.

NHS interessepolitiska sekreterare

NHS interessepolitiska sekreterare koordinerar det interessepolitiska arbetet, bereder ärenden samt fungerar som sekreterare och kontaktperson, med mera. Den interessepolitiska sekreteraren gjennom år 2019 har varit HLFs Organisasjonssjef Roar Råken.

Arbetsoppgifterna utformas av NHS, och NHS har en egen budget för tjänsten.